

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

OVERZICHT No. 3

1947

INHOUD

I.	Communistische Partij Nederland ("De Waarheid")	blz.1
II.	Republiek der Letteren	blz.5
III.	Internationale Democratische Vrouwenfederatie	blz.6.
IV.	Eenheids-Vak-Centrale	blz.11
V.	Stakingen	blz.17
VI.	Revolutionnair-Communistische Partij	blz.20
VII.	Vrije Socialisten-Vereniging	blz.21
VIII.	Internationaal-Socialistische Beweging	blz.22
IX.	Wereld-Eenheid-Beweging	blz.23
X.	Indonesië	blz.24

I. COMMUNISTISCHE PARTIJ NEDERLAND. ("De Waarheid")

Onmiddellijk na de afsluiting van de ledenwerfactie op 28 Februari 1947, werd gestart met een nieuwe actie, bestaande uit het werven van nieuwe abonne's voor het dagblad "De Waarheid". De gestelde taak voor de gehele partij luidt: 15000 nieuwe abonne's, waarvan Amsterdam 3000 en Rotterdam 1300. Voorts dient gestreefd te worden naar het per 1 Mei 1947 bereiken van een abonne-totaal van 200.000. Wanneer men bedenkt, dat de landelijke oplage van "De Waarheid" per 1 Januari 1946 minstens 350.000 exemplaren bedroeg, dan blijkt daaruit wel in welke mate het blad in die tijd is teruggelopen.

Voor een rendabele exploitatie zal een opvoering van het oplagecijfer zeker niet onwelkom, misschien zelfs wel geboden zijn, daar tot aan het moment van het inzetten van de abonne-werfactie, uit alle delen van het land berichten werden ontvangen van het sterk dalen van het aantal abonne's. Ook het nieuw te betrekken tehuis voor "De Waarheid", het gebouw "Felix Meritis" te Amsterdam, zal stellig als een zware last op de exploitatie drukken.

Vanzelfsprekend wordt de inhoud van het blad voor de aanstaande abonne's zoo smakelijk mogelijk voorgesteld en tracht men "elck wat wils" te geven. Naast de directe politieke berichtgeving, zal de redactie ook op ander gebied er naar streven "De Waarheid" de beste courant te doen zijn, zal er meer aandacht worden besteed aan de vrouwenrubriek, meer ruimte worden beschikbaar gesteld voor het plaatselijke nieuws uit de kleinere gemeenten, zal een feuilleton worden geplaatst van een zeer bekend schrijver (hetgeen geen Rus, maar een Amerikaan blijkt te zijn), zal er een tweede kinderverhaal komen enz. De plannen voor een eigen bedrijf zijn veelomvattend. In de zettersrij zal men beginnen met 13 machines, welk aantal geleidelijk zal worden opgevoerd tot 25. De capaciteit van de reeds lang tevoren bestelde rotatiepers belooft 144.000 kranten in één uur. Met deze machine zal het mogelijk zijn alle thans nog buiten Amsterdam verschijnende edities in de nieuwe drukkerij te concentreren. Aangezien de inkomsten op grond van advertenties voor "De Waarheid", vergeleken bij andere bladen, geringer zouden zijn, moet de opbrengst gecompenseerd worden door abonnementsgelden. Daarom moet er alles op gezet worden om het aantal van 200.000 abonne's te bereiken.

Opvallend is, dat de partij haar leden voortdurend in actie tracht te houden. Sinds het congres in het najaar van 1946 volgde de ene actie op de andere en wordt de leden geen moment verpozing gegund. Scholing, centrale en plaatselijke scholings-cursussen, partijleden-werving, dagbladabonne-werving, tegelijkertijd voorbereiding voor de 1-Mei betogingen en zelfs wordt thans reeds gesproken en geschreven over het op 7 September 1947 te houden tweede Waarheidzomerfeest op Birkhoven bij Amersfoort. Vanzelfsprekend is dat men het gros van de partijleden niet voortdurend onder druk kan laten werken en het is dan ook zeer goed merkbaar, dat de actie voor abonne-werving lang niet zo intens wordt beleefd als die voor de partijleden-werving.

Ook de obligatie-lening schijnt met de voltekening uit de algemene belangstelling te zijn verdwenen, al werd na het bereiken van de gestelde 5 ton, aangekondigd, dat nog van zoveel zijden inschrijvingen binnenkwamen, dat men zou voortgaan met het regelmatig publiceren van verantwoordingen. Het totale bedrag, in het vorige maandoorzicht per 15 Maart 1947 als f. 508.000, bedroeg op 16 April 1947 f. 527.000, derhalve slechts een vermeerdering van f. 19.000 in bijna vijf weken tijds. Al met al blijft het bijeenbrengen van een dergelijk bedrag in slechts enkele maanden door burgers met over het algemeen zeer smalle beurzen een behoorlijke prestatie, aangenomen dan dat de gepubliceerde bedragen met de werkelijkheid overeenstemmen. Ten aanzien hiervan kon evenwel geen enkele controle worden uitgeoefend.

In het vooruitzicht van de 1 Mei-viering werd, onder het motto: "Voor Vrede, Ontwapening en Herstel", door de C.P.M. een manifest gericht tot alle werkers van hoofd en hand. Daarin wordt gewezen op de sterke vooruitgang van de communistische idee in de belangrijkste landen van Europa en Azië, waartegen de reactie zich, ondanks inwendige tegenstellingen, fel toewerpt. Voor ons land wordt in het manifest aan de Katholieke Volkspartij en de Partij van de Arbeid verweten, dat hun beleid sinds de bevrijding gevoerd heeft tot wanorde, lage productie en hoogtij voor de zwarte handel. Dit euvel zou evenwel nog hersteld kunnen worden, indien alle vooruitstrevende krachten zich zouden aansluiten en de Regering en haar politiek grondig zou wijzigen. Voor de uitgestelde, doch niet te stuiten eenheid op vakbewegings-gebied moet onverdroten worden doorgevoerd. De leuzen voor de 1 Mei-viering worden tenslotte vermeld als "Vrede; Ontwapening; Samenwerking met de Indonesische Republiek op voet van gelijkheid en vrijwilligheid; Tegen reactie - eenheid van actie; Eenheid van de vakbeweging; Hogere lonen - lagere prijzen; Hogere productie."

Door het Amsterdamse districtsbestuur werd in Maart 1947 een onderwijscommissie opgericht, om te komen tot verbetering van jeugdzorg in het algemeen en van het onderwijs in het bijzonder. De motivering daarvan is, dat de bezuinigingspolitiek van de Regering voor het opgroeiende geslacht fatale gevolgen zal hebben en dat de genomen maatregelen (zoals opheffing van het 8ste leerjaar en beperking der mogelijkheid voor het aanstellen van leraren in lichamelijke opvoeding in financieel van het Rijk afhankelijke gemeenten) de heersende nood vergroten. Een en ander moet met radicale middelen worden bestreden, waartoe niet alleen de vertegenwoordigers in de Regerings-lichamen zich moesten inzetten. Iedere partijgenoot, iedere onderwijzer en jeugtleider, elk lid en or oudercommissie moet zich actief met deze kwestie bezig houden. De bovengenoemde commissie dient om dit werk te centraliseren en te coördineren. De leiding der commissie berust voorlopig bij de Amsterdamse onderwijzer van het openbaar lager onderwijs, Mozes Gerhardus NOOT, geb. 23-5-1920 te Amsterdam.

In de gemeenten Almelo, Hengelo en Heerlen is de C.P.N. overgegaan tot openstelling van socialistische bibliotheken. Naast een aantal romans zijn daar werken op socialistisch en wetenschappelijk terrein beschikbaar. De openstelling varieert; in Heerlen zijn de boeken nog slechts beschikbaar voor partijleden, terwijl men in Almelo hoopt, dat "vele partijgenoten, sympathiserenden en andere lezers kennis mogen opdoen, opdat zij flink geschoold de toekomst tegemoet kunnen zien". Ook Hengelo nodigt iedereen uit, die interesse mocht hebben. De bibliotheken zijn ondergebracht of in het Waarheidsgebouw of ten huize van een Waarheid-agent.

De rede van President Truman en de daarop gevolgde anti-communistische activiteit wordt door C.P.N.-sprekers uitgelegd als een teken van zwakheid. De reactie vreest het opkomende socialisme, omdat zij weet, dat haar einde komt. Ook aan deze actie ontleent men weer propaganda voor het eigen dagblad. "Tegenover de anti-communistische burgerlijke pers stellen wij onze arbeiderscourant".

Radio-Werkend-Nederland volhardt bij zijn pogingen tot het verkrijgen van eigen zendtijd. Het aantal vergaderingen en feestelijke bijeenkomsten in het gehele land is de laatste tijd sterk opgevoerd en regelmatig worden in de diverse gemeenten nieuwe afdelingen opgericht.

De voorzitter van Radio-Werkend-Nederland had op 1 April 1947 een onderhoud met Minister Gielen, teneinde een schriftelijk verzoek om verkrijging van zendtijd per 1 Mei nader toe te lichten. Het standpunt, dat door het uitblijven van een definitieve regeling van de omroep een belangrijk gedeelte van de arbeidende klasse, dat vertegenwoordigd wordt door deze omroep-vereniging, op de feestdag van de arbeidersklasse niet in de aether vertegenwoordigd is, werd, hoewel het van R.W.N.-zijde zeer redelijk wordt genoemd, door de Minister niet gedeeld en het verzoek werd van de hand gewezen.

De Minister wilde, blijkens de publicatie in "De Waarheid" niet vooruitlopen op een definitieve regeling, welke pas kan worden getroffen nadat door de Radio-raad dienaangaande advies is uitgebracht. De Radio-raad wordt er, op zijn beurt, van beschuldigd met het uitbrengen van dit advies te talmen en dit niet te willen geven vóór de verwachte verkiezingen. Men verdenkt er Minister Gielen van, dat het uitblijven van het advies hem geen zorgen baart en oppert de mogelijkheid, dat de Minister en de Radio-raad elkander de bal toekatsen; de Minister kan zonder advies niets doen en de raad (en met name de heer Vorrink) zou zorgen, dat het advies voorlopig niet verstrekt wordt, met het gevolg "dat een grote en groeiende stroming in het Nederlandse volk monddood gehouden wordt".

Voor Radio-Werkend-Nederland werd inmiddels een culturele raad opgericht, onder voorzitterschap van Mevr. M. v. Emde-Boas, welke de stichting zal adviseren bij haar werk. Deze raad is samengesteld uit verschillende deskundigen op

kunst- en cultureel gebied en heeft afdelingen voor muziek, toneel, film, literatuur en techniek. Reeds heeft de afdeling toneel zich gericht tot toneelverenigingen, om zich met haar in verbinding te stellen, teneinde pogingen in het werk te stellen om een modern arbeiderstoneel te scheppen.

In "De Waarheid" van 17 Maart 1947 werd een afschrift gepubliceerd van een schrijven van de Commissaris der Koningin in de provincie Noord-Holland, gericht aan de Burgemeesters en gemeenten in Noord-Holland, handelende over het optreden van het cabaret-gezelschap "Cardoni". De reactie op dit geheime schrijven van de zijde van "De Waarheid" is zeer matig geweest. Volstaan werd met een commentaar van slechts 1/4 kolom, waarin wordt vermeld, dat het van algemene bekendheid is dat R.W.N. nauwe verbanden onderhoudt met de C.P.N. Met deze algemeenheid glijdt men langs de strekking van de brief heen, die juist de aandacht er op vestigt, dat de cabaret-voorstellingen van R.W.N. vaak het karakter dragen van communistische propaganda-avonden zonder als zodanig te zijn aangekondigd. Zonder meer wordt dan door "De Waarheid" geconcludeerd, dat de brief bezijden de waarheid is en "dan ook niets anders is dan een, zachtgezegd, ongeoorloofde poging om de vrije meningsuiting, onverbreekelijk onderdeel van de door Beel aangehangen democratie, voor een deel van de bevolking aan te tasten". Het slot van het commentaar luidt: "Beel en zijn Commissaris der Koningin in Noord-Holland weten natuurlijk heel goed, dat zij in strijd met de grondwet zouden handelen, indien zij rechtstreeks opdracht tot ingrijpen zouden geven. De brief moet dan ook gezien worden als een poging om de Burgemeesters te suggereren, dat ordeverstoringen mogelijk zouden kunnen zijn, de brief is een poging om politiegenten tot onhandig optreden aan te zetten en zodoende "gevallen van ordeverstoring" te scheppen. Wij mogen veronderstellen, dat deze ongelooflijke zaak nog een staartje zal hebben."

Van dit laatste is thans nog niets gebleken.

De bedrijfscouranten voor de leden van de Communistische Bedrijfsgroepen staan de laatste tijd sterk in de belangstelling van de partij en geleidelijk verschijnen op dit terrein nieuwe uitgaven. Gewoonlijk zijn zij nog slechts gering van omvang, gestencild en vaak slechts matig verzorgd. Tijdens een bijeenkomst van een bedrijfsgroep te Amsterdam, in Maart gehouden, werd de eis gesteld, dat binnen 2 maanden de bedrijfscouranten gedrukt moesten verschijnen. Redactie en administratie zijn gewoonlijk ondergebracht bij het plaatselijk partijbureau.

Uitgaven, die gedurende de laatste maanden het licht zagen, zijn: te Rotterdam: "P.T.T.-contact"; "Bijgraan" (voor de bedrijfskern Haven) en "de Schroef" (bedrijfsgroep Wilton - Feyenoord); te 's-Gravenhage: "de Pander-wekker" (bedrijfsgroep Pander-fabrieken), "de G.G.B.-spiegel", "de Hoker" (bedrijfsgroep van Heyst); te Leiden "de Waefstoel" (bedrijfskern van Wijk), "de Hamer"

(bedrijfskern K.N.G.);
voor de Mijnstreek "de Mijnlamp".

II. REPUBLIEK DER LETTEREN.

Op 30 Juni 1945 deed Hubertus de Groot, geboren 15 April 1909 te Amsterdam, Nederlander, wonende van Baerlestraat 91 te Amsterdam, bedrijfsleider van de communistische boekhandel "Pegasus" aan de bevoegde instanties mededeling, dat sinds 16 Mei 1945 in oprichting was, de N.V. "REPUBLIEK DER LETTEREN". Behalve H. de Groot werd daarbij nog als directeur opgegeven Melchior Adrianus de Jong, geboren 3 October 1916 te Amsterdam, wonende Koning Willem III-laan 14 te Blaricum (zoon van de indertijd vermoorde schrijver A.M. de Jong). Op 17 Augustus 1945 werd de oprichting bij notariële acte te Amsterdam vastgelegd, waarbij werd verklaard, dat van het bedrijfskapitaal ad f. 400.000.- (400 aandelen ad f. 1.000.-) f. 80.000.- was geplaatst en volgestort, t.w. f. 5.000.- door H. de Groot en f. 75.000.- door Philip Samuel van Perlstein, wonende Koning Willem III-laan 14 te Blaricum, schoonvader van vorengenoemde H.A. de Jong.

Op 20 December 1945 werd opgegeven, dat Daniël Goulooze, geboren 20 April 1901 te Amsterdam, wonende Rooseveltlaan 82-I te Amsterdam, voor de oorlog reeds een zeer vooraanstaand communist, als vennoot was aangesteld. De directie bestaat sindsdien formeel uit de Groot, de Jong en Goulooze, met Perlstein als commissaris, doch de dagelijkse leiding is practisch uitsluitend in handen van Goulooze.

In de Staatscourant van 18 Juli 1946 werd gepubliceerd, dat tegen de oprichting der N.V. geen bezwaar bestond.

De aanvraag om erkenning van de N.V. als uitgeefster en boekhandel werd gedaan door Goulooze en de Groot. Aangezien omtrent hen bekend was, dat beide deel hadden uitgemaakt van de door de bezettingsautoriteiten geliquideerde uitgeverij "Pegasus", vestigde dit de indruk, dat de "Republiek der Letteren" een voortzetting zou worden van "Pegasus" en op die grond werd de gevraagde medewerking verleend. Achteraf bleek echter, dat de verzoekers met "Pegasus" niets uitstaande hadden. De nadien door "Pegasus" aangevraagde erkenning kon men aan deze moeilijk weigeren, met het gevolg, dat aan twee communistische uitgeverijen erkenning is verleend.

Doel van de vennootschap is het drukken, uitgeven van, zomede de handel in boeken en tijdschriften, weekbladen en andere periodieken, een en ander in de meest uitgebreide zin en het verrichten van alles wat daarmee verband houdt, daaronder het deelnemen in en het voeren van directie van ondernemingen met soortgelijk of aanverwant doel.

Uitgeverij en kantoor der N.V. zijn gevestigd aan het adres Keizersgracht 520 te Amsterdam. Teneinde een erkenning als boekhandelaar te kunnen verkrijgen, werd einde 1946 in perceel Rokin 40 te Amsterdam een boekhandel geopend. Als algemeen leider van deze boekhandel fungeert Herbert Friedrich ANDREAS, geboren te Hamburg, 1 October 1914, zonder nationaliteit, wonende Plantage Parklaan 26 I te Amsterdam, die reeds in 1936, om politieke redenen Duitsland moest verlaten en toen naar Nederland vluchtte. Andreas is zeer goed ontwikkeld en spreekt verschillende talen, o.m. Russisch, zeer goed. Hij is volkomen op de hoogte met de uitgaven over het Marxisme en het communisme en zou regelmatig in contact staan met Russische uitgevers. Hij is te beschouwen als een intellectuele communist.

De N.V. beoogt de uitgave, in vertaling, van literair verantwoorde werken van grote, Russische schrijvers, zoekt niet naar minderwaardige lectuur of ordinair propagandageschriften en toont voorkeur voor boeken over concentratiekampen of beschrijvingen van revolutionaire gebeurtenissen in het buitenland. Onder de auteurs van de door haar uitgegeven werken noemt de bekende communistische schrijver Theun de VRIES een voorname plaats is. Ook het onlangs verschenen bekende boek van de Engelse geestelijke Hewlett Johnson "Socialisme in het zesde deel der wereld" is door de "Republiek der Letteren" uitgegeven. In de hierboven vermelde boekhandel zijn bovendien welkome neutrale en filosofische werken verkrijgbaar.

Met de uitgave van de bekende "Zebra-serie" tracht de N.V. haar boeken meer populair te maken bij boekhandel en publiek. Tot nu toe verschenen in deze serie 10 werkjes waarvan er 3 een zuiver communistische inhoud hebben, terwijl 3 andere een neutraal onderwerp behandelen, doch door communistische tinte personen geschreven zijn. De belangstelling van het publiek voor deze serie schijnt zeer matig te zijn en de uitgave zou niet als een succes kunnen worden beschouwd.

III INTERNATIONALE DEMOCRATISCHE VROUWENFEDERATIE.

Van 21 tot 26 Februari 1947 heeft de Internationale Raad van de "Fédération Démocratique Internationale des Femmes" te Praag gecongresseerd.

Uit 28 landen, te weten Albanië, Algerië, Brazilië, Bulgarije, Cuba, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, India, Italië, het door de Russen bezette noordelijke deel van Korea, Mexico, Mongolië, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Palestina, Polen, Portugal, Roemenië, Spanje, Triëst, Tsjecho-Slowakije, U.S.S.R., Ver. Staten van Noord-Amerika, Vietnam, Joego-Slavië en Zweden, waren vertegenwoordigsters van de vrouwen-organisaties naar Praag gekomen.

De Nederlandse Vrouwen Beweging was er vertegenwoordigd door Anna Maria Constance Heuff, geboren 22-12-1887 te Amsterdam, echtgenote van H. Nollens, wonende Hyacinthweg 25 te 's-Gravenhage en Marie Elisabeth Odinot, geboren 4-5-1908 te Wijk bij Duurstede, echtgenote van Nobbe, wonende Mercuriusstraat 31 te Hilversum.

Het congres legde op 25 Februari 1947 een verklaring af over het met Duitsland te sluiten vredesverdrag. Nadat daarin de voldoening was kenbaar gemaakt over het tekenen van diverse vredesverdragen te Parijs, werd de hoop uitgesproken, dat de conferentie van de Grote Vier te Moskou een **pas** voorwaarts zou zijn voor de bevestiging van de vrede en dat het vredesverdrag met Duitsland geïnspireerd zou mogen zijn door de eensgezinde wil der volkeren tot het doen verdwijnen van de laatste sporen van het nationaal-socialisme en van elke bedreiging van de vrede. Alleen door strijd te voeren voor demilitarisatie en het doen van herstelbetalingen zou het Duitse volk in de toekomst een plaats kunnen vinden in de rij van democratische volken.

In een appèl aan de vrouwen van de gehele wereld, uitgesproken met het oog op de op 8 Maart te vieren Internationale Vrouwendag, brengt het congres dank aan allen, die in de strijd voor democratie en vrede hun leven gaven en "roept het de vrouwen van de gehele wereld op, zich te verenigen over bergen en oceanen, wat hun ras of huidskleur zij, om te strijden tegen de overblijfselen van het fascisme in de wereld, tegen de reactionairen, die, meer bezorgd om hun zelfzuchtige voorrechten te beschermen, dan het welzijn van het volk te verzekeren, al hun krachten inspannen om de bondgenoten te scheiden en trachten nieuwe conflicten uit te lokken". Het congres is evenwel van mening, dat de wil van alle vrouwen sterker zal zijn dan de reactionaire krachten.

Op de slotzittingsdag werden een zestal resoluties aangenomen, nl.:

- een resolutie over het kindervraagstuk,
- een resolutie over de werkzaamheden en de taken van de bond,
- een resolutie over het orgaan,
- een resolutie over de hulpacties ten gunste van het Republikeinse Spanje,
- een resolutie over de positie der negervrouwen in de Ver. Staten en
- een resolutie over de positie der vrouwen in de koloniale en half-koloniale landen.

Alle resoluties werden met algemene stemmen aangenomen.

Niet het minst belangrijk is die over de werkzaamheden en de taken van de bond. Doorslaande bewijzen over zijn werkzaamheden zijn reeds geleverd en worden daarin opgesomd, voornamelijk op het gebied van strijd

voor het gebruik van atoom-energie uitsluitend voor vrede-doelzinnen; voortdurende strijd ten gunste van door de oorlog getroffen jeugd; strijd voor het leven van drie Spaanse heldinnen, die bij alle vrouwen ter wereld weerklink heeft gevonden en waarvoor de Franco-moordenaars zijn teruggekeerd en die gevolgd is door een massale actie tegen het Franco-regiem; strijd ten gunste van de Griekse martelaresvrouwen en het gehele Griekse volk; ten gunste van de vervolgd Egyptische vrouwen, de negervrouwen en de vrouwen van alle afhankelijke landen, die strijden om zich van verdrukking te bevrijden; strijd, gevoerd opdat de bond zijn stem en de stem van alle vrouwen kan doen horen bij de UNO en deel kan hebben aan het werk van de economische en sociale raad van deze. /strijd

Naast een afkeuring van maatregelen en toestanden in de Westelijke bezettingszones van Duitsland, Italië, Triëst, Griekenland, Spanje, Palestina, Egypte enz. wordt met voldoening geconstateerd, dat de buitenlandse politiek van de Sovjet-Unie een democratisch karakter heeft en ten doel heeft de eenheid van de Ver. Naties te versterken, de rechten van de kleine naties te verdedigen en de reactionairen en de verwekkers van nieuwe oorlogen te identificeren. Ter bereiking van het doel van de bond adviseert het congres aan alle vrouwen-organisaties:

- 1e. alle democratische krachten te bundelen en het democratisch front te versterken.
- 2e. de publieke opinie in alle landen te mobiliseren, om de uitvoering van de besluiten van de UNO t.a.v. de bewapeningsvermindering en het gebruik van atoom-energie voor militaire doelen, te bevorderen en opdat het verdrag van Potsdam in acht worde genomen.
- 3e. het verkrijgen van machtiging om naar de westelijke zones van Duitsland een commissie uit te zenden, belast met de bestudering van de democratische vrouwenbeweging aldaar, teneinde deze te steunen in haar strijd voor de denazificatie en demilitarisatie van Duitsland, waartoe het congres aan de regeringen van de Ver. Staten, Groot Britannië en Frankrijk zal verzoeken de commissie tot een bezoek aan Duitsland te machtigen.
- 4e. het executief comité aan te bevelen, in verbinding te treden met de democratische vrouwen-organisaties in Oostenrijk en Japan en deze te helpen om de democratische vrouwenbewegingen met alle middelen te steunen.
- 5e. de anti-Francoistische strijd te vervolgen, ter verkrijging van een volkomen verbreking der betrekkingen met Franco en de erkenning van de Republikeinse Spaanse regering.
- 6e. grote publiciteit te geven aan de werkelijke stand van zaken in Griekenland en Egypte en het verkrijgen van machtiging, ook naar deze landen commissies van de bond af te vaardigen om daar de positie der vrouwen en kinderen te bestuderen, benevens de mogelijkheid

van het zenden van levensmiddelen, kleding en medicamenten aan de Griekse kinderen.

In de resolutie over de positie der vrouwen in de koloniale en halfkoloniale landen wordt o.m. geprotesteerd tegen de onderdrukingspolitiek van de Nederlandse regering. In deze resolutie wordt geconstateerd, dat de vrouwen uit de koloniale gebieden, die ook hun deel hebben bijgedragen tot de vernietiging van het fascisme, niet de vruchten van deze overwinning plukken. Integendeel, zij blijven beroofd van hun politieke, economische en burgerschapsrechten, moeten onder verschrikkelijke omstandigheden leven, opgesloten in krotten, die voor menselijke bewoning ongeschikt zijn, ondernijnd door ondervoeding en ten prooi aan epidemieën tengevolge van een totaal gebrek aan hygiëne en onvoldoende sanitaire uitrusting. Het congres meent, aan de desbetreffende instanties van de UNO te moeten verzoeken, het vraagstuk van de bescherming van de rechten der vrouw in de koloniën te willen onderzoeken.

Overwegend dat een volk, dat een ander volk onderdrukt, niet vrij kan zijn, vraagt het congres aan de democratische vrouwenorganisaties in Frankrijk, Groot-Brittannië, Nederland en de Ver. Staten, om de aandacht te vestigen op het regeringsbeleid, dat in strijd is met de verplichtingen, welke zij in het charter der Ver.Naties t.o.v. de koloniale volken en landen op zich hebben genomen. Ten slotte protesteert het congres tegen het Nederlandse, Franse en Engelse regeringsbeleid, hetwelk er een is van onderdrukking van de nationale vrijheidsbewegingen in Indonesië, Vietnam, India en Palestina. Het vraagt een onmiddellijke beëindiging der conflicten en van de gewapende interventie, die een bedreiging zijn voor de wereldvrede.

In alle resoluties worden de voorgestelde maatregelen en de te verrichten stappen gebaseerd op en gebaseerd met de eis tot bescherming van de democratische rechten der vrouwen, doch uit alles blijkt de links-extremistische instelling van hen, die op dit congres deze onderwerpen behandelden. Bij het doorlezen van de resoluties wordt sterk de indruk gewekt, dat de positie der vrouw in de maatschappij in het algemeen nog niet zo heel ver boven die van een feitelijke slavernij uitkomt.

Over het algemeen heeft de Tsjechische pers weinig over het congres gepubliceerd. In een communistisch blad werd het begin der samenkomst met vette letters aangekondigd.

De Tsjechische regering recipieerde in het Ministerie van Buitenlandse Zaken, terwijl de Franse Ambassade aan enkele delegaties een dejeuner aanbood, waar als lid van de Franse delegatie o.m. aanzat Jeannette Vermeersch, echtgenote van de Franse communistische vice-premier Thorez.

Het hierboven vermelde, aan de Britse autoriteiten in de Engelse bezettingszone te richten verzoek om toelating van een commissie voor het bestuderen van de democratische vrouwenbeweging in dit gebied, werd geweigerd. Volgens een bericht in de "Agence France Presse", was dit oorzaak van hevige verontwaardiging, nog vergroot door de mededeling van de Nederlandse delegatie, dat dezelfde autoriteiten aan 8 Nederlandse vrouwen had toegestaan naar Hamburg te gaan, te binden daar te worden gehoord als getuige *adécharge* in het proces tegen de bewakers van het concentratiekamp "Ravensbrück".

In de Nederlandse bladen kwamen, behoudens in "De Waarheid", vrijwel geen mededelingen over dit congres voor. Het communistische blad berichtte zijn lezers op 17 Maart, dat een uitvoerig verslag zou worden gepubliceerd, doch dit werd nog niet aangetroffen. Wel werden in enkele vergaderingen door de beide Nederlandse afgevaardigden mededelingen over het congres gedaan.

Bij de Internationale Democratische Vrouwen-Federatie zouden momenteel vrouwen-organisaties uit 44 verschillende landen zijn aangesloten, waarvan in totaal 80.000.000 vrouwen deel zouden uitmaken. De Nederlandse Vrouwen-Beweging zou thans 5000 leden tellen. Betrouwbare cijfers over het aantal congres-bezoeksters werden nog niet verkregen. "De Waarheid" noemde een aantal van 6 à 7000.

Typend voor de opvattingen in de kringen, waaruit de Nederlandse vertegenwoordigsters komen, is de mededeling van Mevr. Heuff: "Het is een groot voorrecht eens uit de benauwenis van ons bekrompen landje te mogen vliegen en te ervaren, dat, wat wij verwacht en gehoopt hadden ontrent de naoorlogse samenleving, in andere landen inderdaad zich aan het verwirkelijken is. Te ervaren, dat het wel mogelijk is, dat vrouwen van zeer verschillende overtuigingen, zowel op godsdienstig als op politiek gebied en van zeer uiteenlopende educatie, kunnen samenwerken.

Einde Maart werd door de Vrouwengroep van het Centraal Comité van de linkse Griekse organisatie E.A.M. een verzoek gedaan aan de Internationale Democratische Vrouwen Federatie om de democraten in Griekenland te beschermen tegen de vervolging van de fascistische regering. Zij vestigde de aandacht op de toenemende terreur, die na de Amerikaanse belofte tot hulpverlening nog verscherpt is. De Amerikaanse dollars zouden door hen, die met de Duitsers hebben samengewerkt, worden gebruikt om het Griekse volk te onderdrukken. De Internationale Democratische Vrouwen Federatie heeft dit beroep ter kennis gebracht van de secretaris-generaal van de UNO.

x x

x

- In de "Neue Zürcher Nachrichten" van 30 Januari 1947 wordt de aandacht er op gevestigd, dat de ondertekenaars van het besluit van 22 Mei 1943 tot opheffing van de Komintern thans overal als leidinggevende functionarissen optreden. Genoemd worden:
- Bulgarije: Dimitrow, Premier; Kolarow, president van de Sobranje.
- Duitsland: Wilhelm Pieck, 1e voorzitter van de Socialistische Eenheids Partij.
- Finland: Kuusiinen, partijbestuurder van de Communistische Partij in Finland; Lehtiinen, plaatsvervangend voorzitter van de Democratische Volksbond.
- Frankrijk: Maurice Thorez, plaatsvervanger van de premier; Marty, lid van de "Assemblée National".
- Hongarije: Rakosi, plaatsvervangend premier.
- Italië: Togliatti, leider van de Communistische Partij (schuilnaam Erkoli)
- Oostenrijk: Koplenig, plaatsvervangend Bondskanselier.
- Roemenië: Anna Pauker, de eigenlijke regeringschef "achter" den premier Groza.
- Spanje: Dolores Ibarruri "La Passionaria", sedert April '45 voorzitter van het Centraal Comité der Spaanse Communistische Partij in Frankrijk.
- Tsjecho-Slowakije: Klement Gottwald, premier.

Na de teruggang van de op de Communistische Partij uitgebrachte stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen in België in November 1946, valt hetzelfde te constateren aanzien van de op 1 April 1947 in drie provincies (Kopenhagen, Funen en Noord-Jutland) in Denemarken gehouden verkiezingen voor kiesmannen, die op 11 April afgevaardigden voor de Senaat moesten aanwijzen. Bij vergelijking met de uitslagen voor de in de herfst van 1945 in diezelfde provincies gehouden verkiezingen, blijkt, dat de communisten terugvielen van 15½ op 10 %, in Kopenhagen zelfs van 23 op 16,2 %. De uitslag van deze verkiezingen, die een sterke stijging van de sociaal-democratie brachten, zou tevens te beschouwen zijn als barometer voor de gezondheid in de andere Scandinavische landen.

IV. EENHEIDS VAK CENTRALE

De fusie tussen het N.V.V. en de E.V.C., welke reeds meer dan een jaar door beide partijen overwogen werd en welke door de E.V.C., op haar in begin Februari 1947 gehouden congres werd aanvaard, is door het N.V.V. afgevoerd.

De hoofdbesturen van de bij het N.V.V. aangesloten bonden hebben te Amsterdam vergaderd en over de fusievoorstellen te beradslagen. Zij hebben op 18 Maart 1947

een resolutie aangenomen, waarin wordt verklaard, dat, aangezien het N.V.V. een algemene, politiek onafhankelijke confessioneel niet-verdeelde vakbeweging nastreeft, de instandhouding van een vierde zogenaamde eenheidsvakcentrale volkomen overbodig en voor de strijdbaarheid der werkers zeer schadelijk is. Voorts wordt aan de E.V.C. verweten, dat zij tijdens de fusie-onderhandelingen gepoogd heeft het N.V.V. afbreuk te doen en onenigheid in zijn geleiders te verwekken. Verder wordt gezegd, dat de groep der in de E.V.C. georganiseerde C.P.N.-leden op aanwijzing van hun partijleiding zich door ondemocratische manoeuvres vrijwel van de E.V.C. heeft meester gemaakt en dat daardoor de E.V.C. thans tot een partij-politiek instrument is geworden. In de resolutie wordt dan ook gewezen op het feit, dat het N.V.V. de eensgezindheid, de geslotenheid en de kameradschap, welke in zijn kringen bestaan, niet in de waagschaal mag werpen, "terwille van een fusie, die geen eenheid, maar wel politiek kraakel in de vakbeweging zou brengen".

Van de ruim 300.000 aangesloten leden, verzameld in 27 bij het N.V.V. aangesloten organisaties, waren er 298.308 vertegenwoordigd door de hoofdbestuurders van 25 der betrokken bonden. Ter vergadering waren niet vertegenwoordigd: de Bond van Apothekersassistenten, de Bond van de Landtechnici en de Bond van de Toonkunstenaars.

Bij de stemming over bovenomschreven resolutie werden, bij monde van de hoofdbestuurders der verschillende bonden 289.231 stemmen vóór en 9077 stemmen tegen deze resolutie uitgebracht. Deze minderheid van voorstanders der fusie werd gevormd door de arbeiders uit de Textiel- en Kleding-industrie.

Nadien heeft het N.V.V. verklaard, dat het praktisch onmogelijk bleek, om het oordeel van alle aangesloten leden over de fusie te verkrijgen, daar dit een onnoemelijk aantal vergaderingen zou hebben vereist, waardoor grote onkosten zouden moeten worden gemaakt. "Men heeft echter, zo zegt men van N.V.V.-zijde, op een zeer groot aantal vergaderingen van het N.V.V., voortdurend de stemming gespeeld en op grond van deze peiling is het voor de hoofdbestuurders ten volle duidelijk geworden hoe de leden in overgrote meerderheid tegenover de fusie stonden".

Het antwoord van de E.V.C. op deze fusie-afwijzing door het N.V.V. liet niet lang op zich wachten; te Amsterdam werd een vergadering van de Landelijke Raad der E.V.C. gehouden, waarbij de volgende resolutie werd aangenomen:

"De Landelijke Raad der E.V.C. in vergadering bijeen op Maandag 24 Maart 1947 te Amsterdam, de situatie in de Nederlandse vakbeweging, ontstaan door het afwijzen van de fusie N.V.V.-E.V.C. door het merendeel der bestuurders van de bonden aangesloten bij het N.V.V., een een nauwkeurig onderzoek onderwerpende, stelt vast, dat de motiveringen voor de afwijzing van de fusie, op-

schreven in de resolutie, die met meerderheid van stemmen door de N.V.V.-hoofdbesturenvergadering dd. 18 Maart 1947 werd aanvaard, elke grond van waarheid nissen en dientengevolge unaniem door de L.R. der E.V.C. van de hand gewezen worden;

- "dat alle in het verleden genomen besluiten door de E.V.C. in volkomen zelfstandigheid, zonder inmenging van enige politieke organisatie tot stand gekomen zijn, waarbij er geen enkele reden voor is om aan te nemen, dat hiervan in de toekomst zal worden afgeweken;
 - "dat het tot stand komen van de voorwaarden tot het stichten van het A.N.V.B. door middel ener fusie N.V.V.-E.V.C., de laatste organisatie in niet onbelangrijke mate heeft bijgedragen tot het waarborgen van de zelfstandigheid der nieuw te stichten organisatie;
 - "dat zowel de voorwaarden tot stichting als de waarborgen voor de zelfstandigheid dezer nieuwe organisatie, vastgelegd in het fusie-rapport, door beide vakcentrales aanvaard zijn, te weten op 15 Mei 1946 door de Hoofdbesturen van het N.V.V. en op 3-8 Februari 1947 door het congres van de E.V.C.;
 - "dat de wijze waarop de E.V.C. het fusierapport in haar organisatie behandeld heeft en wel door alle leden inzage van dit rapport en gelegenheid tot discussie over de inhoud daarvan te geven, in schrille tegenstelling staat tot de wijze, waarop dit rapport in het N.V.V. is behandeld;
 - "dat de meerderheid van dezelfde Hoofdbestuurders van de bij het N.V.V. aangesloten bonden, die het fusierapport aanvaardde, thans de uitvoering hiervan, dat is de fusie zelve, afwijzen, zonder dat hierbij de leden van het N.V.V. in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken;
 - "dat, gezien deze zeer uiteenlopende methoden, toegepast in beide centrales, het vervijft gericht aan de E.V.C., dat in haar organisatie ondemocratische manoeuvres worden toegepast, elke grond mist en dat de democratie in de E.V.C. iedere vergelijking met die in andere organisaties glansrijk kan doorstaan.
- "Concludeert:
- "dat het tot stand komen van een grotere eenheid in de vakbeweging, hetwelk op dit ogenblik als het grootste belang van de werknemers genoemd mag worden, ernstig belemmerd wordt door de houding van de N.V.V.-hoofdbesturenvergadering;
 - "dat het streven van de E.V.C. om op basis van het door N.V.V. en E.V.C. opgestelde en aanvaarde fusierapport deze grotere eenheid tot stand te brengen, onverkort doorgang zal vinden, waarbij de L.R. der E.V.C. nogmaals haar bereidheid tot uitdrukking brachten alle

voorstellen, die kunnen bevorderen, dat belletselen op de weg naar de eenheid en liggende buiten het fusierapport opgeheven worden, in ernstige overweging te nemen en eventueel aan de leden der E.V.C. voor te leggen".

Zoals uit deze uitspraak blijkt, geeft de E.V.C. de strijd om de eenheid in vakbeweging niet op en blijft een samenwerken voorstaan.

Dit noemt niet weg, dat verschillende sprekers op de E.V.C.-vergaderingen niet konden nalaten hun hart eens te luchten en te zeggen hoe zij over de fusie-afwijzing van het N.V.V. dachten.

Zo onttaarde de rede van Blokzijl op een grote E.V.C.-vergadering te Amsterdam, in een nietszeggende demagogische scheldkanonnade op het N.V.V. en hij besloot zijn betoeg met een hysterische oproep tot eenheid.

Bekende Een andere E.V.C.-spreker, v.d. Molen, zeide op een vergadering te Houtigehage, nadat hij afkeurend had gesproken over de houding van het N.V.V., dat men in de E.V.C. ten koste van alles zou blijven strijden voor de eenheid. Hierbij zei hij o.m. "Zo nodig zijn de hoofdbestuurders van de E.V.C., die volgens het hoofdbestuur van het N.V.V. geheel onder leiding van de C.P.N. stonden, bereid om af te treden en plaats te maken voor anderen. De strijd voor eenheid is een levenskwestie voor de arbeiders. De arbeiders in de E.V.C. hebben slechts één vijand: de kapitalistische reactie".

De landelijke propagandaleider der E.V.C., Hennink, sprekende op een E.V.C.-vergadering te Rotterdam op 28 Maart 1947 betogde, dat men dit besluit van het N.V.V. wel had verwacht, omdat zowel het N.V.V., als de katholieke vakbonden zich hebben geschaard aan de zijde van de Regering en de politiek van de Regering ondersteunen. De Regering op haar beurt dulde geen grote eenheidsvakorganisatie, omdat deze dan in staat zou zijn de kapitalistische koers van de Regering te wijzigen.

Verder deelde Hennink mede, dat het hoofdbestuur van de E.V.C. had besloten om in een enorme oplaag manifesten te verspreiden, waarin zij de gedragingen van het N.V.V. zou uiteenzetten. Daarnaast zou, zo zeide Hennink verder, een brochure verschijnen, waarin alles zal worden opgenomen wat betrekking heeft op de fusiebesprekingen tussen het N.V.V. en de E.V.C.

Spreker eindigde zijn betoeg door er op te wijzen, dat de tijd nu rijp was om de N.V.V.-leden over te halen lid van de E.V.C. te worden en sprak de hoop uit, dat de nieuwe ledenwinst groot zou zijn.

Op andere E.V.C.-vergaderingen in verschillende plaatsen van ons land, werd eveneens opgewekt om, nu de fusie was afgewezen, een uitgebreide propaganda-actie te ontketenen en hierbij ook de N.V.V.-leden danig te bewerken, teneinde hen te bewegen hun lidmaatschap van het N.V.V. op te zeggen en zich aan te sluiten bij de E.V.C.

Tegenover deze E.V.C.-actie stelde het N.V.V. het besluit om op Zaterdag 26 April 1947 te Amsterdam een groot demonstratief congres te houden. In dit congres zullen meer dan 4000 afgevaardigden van de bij het N.V.V. aangesloten organisaties bijeenkomen ter vaststelling van de verdere gedragslijn, nu het N.V.V. de fusie met de E.V.C. heeft afgewezen. Verder zal voor dit congres een uiteenzetting worden gegeven van de stand van zaken met betrekking tot de anti-duurte-actie van het N.V.V.

Naar uit berichten van verschillende plaatsen blijkt, zijn door het N.V.V. pamfletten verspreid, waarin het optreden van de E.V.C.-C.P.N. wordt veroordeeld en wordt aangetoond dat de fusie onmogelijk was te aanvaarden voor het N.V.V. Het pamflet besluit met deze woorden:

"En wat nu verder, vragen wij de arbeiders van Nederland en ook de E.V.C.-leden?

"Moeten de werkers van Nederland hun kracht uitputten in onderlinge strijd?

"Het N.V.V. is dat niet van plan. Het laat de E.V.C. of wat daar in komende jaren van overblijft, links liggen.

"Het zal met de E.V.C. gaan, zoals vroeger met het N.A.S.

"Het N.V.V. gaat met zijn meer dan 300.000 leden in hechte

"oensgezindheid en kameradschap, onverzettelijk door met de strijd voor een beter en gelukkiger arbeidersbestaan.

"Indien gij, kameraad, het wel meent met de eenheid in de arbeidersvakbeweging, dan blijft U thans naar één weg

over:

"Wordt nu lid van het N.V.V.

"Leden van de E.V.C. kunnen met behoud van eventuele rechten aan de lidmaatschapsduur verbonden, naar het N.V.V.

"overkomen."

Zoals reeds in een vorig maandoverzicht werd vermeld, heeft de E.V.C. met niet geringe moeilijkheden in haar gelederen te kampen, in 't bijzonder te Rotterdam. In het kader van haar "zuiveringsactie" onder de E.V.C.-functionarissen, had de Landelijke Leiding na het grote congres te Amsterdam van begin Februari j.l., het gehele bestuur van de bedrijfsgroep "Bouwvak" te Rotterdam zonder meer afgezet. Aanvankelijk werden hiervoor in de plaats andere leden (C.P.N.-leden) aangesteld en werden ook andere boden (eveneens C.P.N.-leden) aangenomen. Hiertegen werd door het plaatselijk afdelingsbestuur te Rotterdam hevig geprotesteerd en de leden werden opgewekt hun contributie niet aan de nieuw aangestelde, doch aan de oude vertrouwde boden af te dragen.

Blokszijl nam zelf de taak op zich te zorgen, dat een officieel nieuw bedrijfsgroepsbestuur voor de afdeling Bouwvak zou worden gekozen.

In een vergadering van de bedrijfsgroep "Bouwvak", welke vergadering onder leiding van Blokszijl stond, kozen de leden echter opnieuw de geschorste bestuurders. Door tijdsgebrek konden de verkiezingen, waarbij slechts

5 van de 7 leden waren gekozen, niet geheel worden afgewerkt en op voorstel van Blokzijl zelf, werd met algemene stemmen door de bijna 400 aanwezige leden besloten de verdere verkiezingen per referendum te doen plaats vinden.

De volgende dag echter werd dit, met algemene stemmen en op voorstel van Blokzijl genomen besluit, door henzelf nietig verklaard en aan het daartoe uit de plaatselijke leiding der afdeling E.V.C. Rotterdam aangewezen stembureau verboden, de organisatie van het referendum ten uitvoer te leggen. Er waren bij dit besluit geen politieke bedoelingen in het spel, zo verklaarde Blokzijl, doch uitsluitend technische bezwaren.

De plaatselijke leiding te Rotterdam kon deze bezwaren niet delen en besloot het referendum toch doorgang te doen vinden. Ongeveer 950 leden namen aan het referendum deel en met bijna 80 % van het aantal te behalen stemmen werden de andere nog gescherste bestuursleden herkozen.

De E.V.C.-C.P.N.-leden der betrokken bedrijfsgroep Bouwvak verklaarden echter op een vergadering, waar ongeveer 80 à 90 leden aanwezig waren en welke stond onder leiding van het landelijk hoofdbestuur der E.V.C., het referendum niet te erkennen en tevens werd een nieuw bestuur, bestaande uit C.P.N.-getrouwen, door hen gekozen.

Ondanks deze gang van zaken verklaarde de landelijke E.V.C.-leiding in een aan alle plaatselijke afdelingen toegezonden rondschriften, waarin de toestand te Rotterdam werd besproken en waarin zij zich tracht te rechtvaardigen:

"Het Hoofdbestuur der E.V.C. stelt een onbeperkt vertrouwen in het gezonde verstand harer Rotterdamse leden en het merendeel der plaatselijke bestuurders en ziet met vertrouwen de verdere ontwikkeling tegemoet".

Op het op 27 en 28 Maart 1947 te Amsterdam door haar gehouden Tariefcongres kwam de E.V.C. terug op haar tot nu toe ingenomen en steeds gepropageerde standpunt, nl. volledige afschaffing van het tariefstelsel in welke vorm ook.

De voorzitter der vergadering, Hildebrand, zeide hiervan, dat deze wijziging in de houding van de E.V.C. niet wilde zeggen, dat de E.V.C. uiteindelijk geen afschaffing van het tariefstelsel wenste. Doch de werkelijkheid gebiedt te erkennen, dat onder de huidige verhoudingen een volledige afschaffing van het tariefsysteem niet mogelijk was en dat het nodig was een oplossing, aangepast aan deze verhoudingen, te vinden.

Een der andere sprekers op het congres, de econoom D.C. v.d. Poel, stond voor, als grondslag voor het tariefsysteem, een zoo groot mogelijke arbeidsprestatie, met in achtname van de menselijke waarde en gezondheid. Tevens was hij een voorstander van de algemeene medezeggenschap der arbeiders in de bedrijven, welke niet beperkt diende te blijven tot de loon- en arbeidsvoorwaarden.

De S.O.B.S.I. (Indonesische vakbeweging) heeft voor haar congres, dat van 16 t/n 18 Mei a.s. te Malang zal worden gehouden, behalve de E.V.C. ook het N.V.V. als gast uitgenodigd, terwijl tevens aan het W.V.V. (Wereld Verbond van Vakverenigingen) is gevraagd om het congres bij te wonen.

Zoals in het vorig maandeversicht reeds werd vermeld, zullen Blokzijl en Hennink de E.V.C. daar vertegenwoordigen, terwijl voor het N.V.V. als gedelegeerden werden aangewezen C. van der Lende en N. Vijlbrief. Het W.V.V. heeft aan Kupers, de voorzitter van het N.V.V., die tevens vice-voorzitter is van het W.V.V., verzocht, om haar op het Indonesische congres te willen vertegenwoordigen.

In een aan den Minister-President gericht schrijven heeft het hoofdbestuur der E.V.C. Zijne Excellentie verzocht zo spoedig mogelijk een delegatie van drie deskundigen der E.V.C. te ontvangen, teneinde een aantal maatregelen in het belang van herstel en behoud van de volkskracht te bespreken.

De Minister-President heeft hierop geantwoord, dat het ook hem gewenst voorkwam, dat de E.V.C. contact zou opnemen met de Ministeries van Sociale en Economische Zaken. Het Hoofdbestuur der E.V.C. heeft maatregelen genomen om op korte termijn in overleg met deze Ministers te treden.

V. STAKINGEN.

1. Op 3 Maart 1947 is op de Schoen- en Lederfabrieken der N.V. "Bata" te Best een staking uitgebroken, omvattende circa 200 Belgische arbeiders(sters).

Op 10 Maart d.a.v. hebben de arbeiders het werk hervat, met uitzondering van 10 hunner, die door de directie zijn ontslagen, omdat zij als aanstichters der staking dienden te worden aangemerkt.

De door de stakers gestelde eisen, zijnde de verstrekking van meer bonvrij schoeisel, alsmede een extra toelage van f. 3.- per week voor het langdurig reizen in autobussen, werden niet ingewilligd.

Ook een andere door de Belgen gestelde eis nl. verhoging van het bedrag, dat zij op hun zgn. grenskaart vrij over de grens naar België mogen medenemen, kon door de directie na overleg met het Departement van Financiën, niet worden ingewilligd.

De staking had een ordelijk verloop; incidenten hebben zich niet voorgedaan. Politieke activiteit van welke aard ook is in deze niet gebleken.

2. Op 4 Maart 1947 brak een wilde staking uit bij de textielfabriek N.J. Menko N.V., fabriek Roerweg te Enschede.

Van het 725 man tellende personeel dezer fabriek stakten er 330 gedurende een halve dag.

De aanleiding tot deze staking was gelegen in het volgende:

De firma N.J. Menko N.V. omvat 3 fabrieken, waaronder bovengenoemde fabriek aan de Roerweg. Door de directie was aan het gezamenlijke personeel op 3 Maart 1947 bekend gemaakt, dat in verband met het hoge ziektepercentage onder de arbeiders in overleg met de 3 fabriekscommissies een ziekencontroleur was aangesteld.

De fabriekscommissie van de fabriek Roerweg maakte tegen deze maatregel bezwaar, omdat zij hierin niet was gekend. Bij onderzoek bleek echter, dat de voorzitter dezer commissie wel op de hoogte was gebracht. Een gedeelte der arbeiders ging evenwel in staking.

De Vakorganisaties, nl. de Bedrijfs-Unie voor Textielarbeiders en de E.V.C. verklaarden zich tegen de staking, waarop na een bespreking het werk des namiddags - 4 Maart 1947 - werd hervat.

3. Bij de N.V. Textielfabriek "Bato" te Enschede, brak op Zaterdag 8 Maart 1947 een wilde staking uit, waarbij het gehele personeel, omvattende ongeveer 70 personen, was betrokken.

Na 1 1/2 uur was deze staking reeds geëindigd. Aanleiding: Een bepaalde groep wevers werkte al geruime tijd met een minder goede grondstof. Hiervoor vroegen zij een vergoeding van 10 % op hun loon. Volgens de directie zou deze groep dan f. 2.- à f.3.- boven het maximum-loon uitkomen.

Toen de directie niet onmiddellijk over deze aangelegenheid een onderhoud wenste toe te staan, doch dit enige uren wilde uitstellen, werd het werk neergelegd.

De secretaris van de plaatselijke afdeling der E.V.C., door enige arbeiders ontboden, gaf na een onderhoud met de bedrijfsleider der fabriek, de arbeiders de raad, onmiddellijk het werk te hervatten, hetgeen daarop ook geschiedde. Hij noemde deze staking "een in gevaar brengen van de bedrijfsvrede".

Naar aanleiding van deze staking maakte de bedrijfsleider van bovengenoemde fabriek de volgende opmerking:

"Het is mij bekend, dat verschillende werkgevers zich niet houden aan de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst en wel speciaal de bepalingen betreffende de maximum-lonen ontduiken, door meer te betalen, dan zij volgens deze overeenkomst mogen.

Ook wordt bij de bepaling, dat voor een waarde van maximaal 3 % van het loon in natura mag worden uitgekeerd, soms de hand gelicht. Dergelijke handelingen brengen ontevredenheid onder de werknemers en zijn n.i. vaak aanleiding tot wilde stakingen."

4. Bij de N.V. Stoomspinnerij en Weverij v/h S.J. Spanjaard te Berne, afdeling spinnerij, gingen op 5 Maart 1947 15 leden van het personeel in staking.

De oorzaak hiervan lag in het feit, dat een arbeider van deze fabriek door de directie tot 10 Maart 1947 werd geschorst, omdat hij een arbeider met een sneeuwbal in het oog had getroffen, terwijl zij zich op het fabrieksterrein bevonden, niettegenstaande men reeds herhaalde malen tegen het gooien van sneeuwballen had gewaarschuwd.

Vorenbedoelde 15 arbeiders waren het met deze maatregel niet eens en gingen in staking tot 10 Maart 1947.

5. Op Vrijdag 28 Maart 1947 brak bij de N.V. Textielabriek E. ter Kuile en Zoon de Gronausestraat te Enschede een kleine wilde staking uit in de weverij, waaraan alle wevers, werkzaam in die afdeling - zijnde 40 man - deelnamen. Het totaal aantal arbeiders op deze fabriek bedraagt 120.

De wevers uitten de klacht, dat zij overbelast werden, aangezien zij met slecht materiaal moesten werken, waardoor het zeer moeilijk was, een behoorlijk loon te verdienen.

Bij een bespreking tussen de directie en de fabriekscommissie werd over deze kwestie geen overeenstemming bereikt.

Hierna vond een bespreking plaats tussen de directie, de fabriekscommissie en vertegenwoordigers van de Bedrijfsunie voor Textiel. Hierbij werd overeengekomen, dat de arbeiders het werk zouden hervatten, terwijl door een econoom, daartoe aangewezen door genoemde Bedrijfsunie, een neutraal onderzoek zou worden ingesteld naar de gegrondheid van bovengenoemde klacht der arbeiders. De vertegenwoordigers van de Bedrijfsunie hadden de indruk, dat de klacht der wevers niet ongetiveerd was.

De staking, die slechts enige uren had geduurd, werd daarna opgeheven. Blijkens ingewonnen informatie is 25 % van het aantal stakende wevers aangesloten bij de Bedrijfsunie, terwijl het resterende gedeelte nagenoeg geheel tot de E.V.C. zou behoren.

Dit is waarschijnlijk een verklaring voor het feit, dat in de Twentse editie van De Waarheid, dd. 29-3-1947, de directie der fabriek op haar houding in dit conflict werd gelaakt, aangezien zij geen gelegenheid had gegeven tot een bespreking met enige vertegenwoordigers der E.V.C., terwijl wel met de overige vakorganisaties - de Bedrijfsunie voor Textiel - werd geconfereerd.

In afwachting van het door de econoom uit te brengen rapport is dus het werk hervat.

6. Een twintigtal arbeiders van de machine-fabriek N.V. Holland te Bergen op Zoom, een onderafdeling van de N.V. Stark's machinefabrieken te Hengelo, heeft Vrijdag 28 Maart 1947 het werk neergelegd naar aanleiding van een loonconflict.

Het betref hier enige arbeiders, die enige dagen daarvoor door de directie werden aangenomen voor sjuwerswerkzaamheden tegen een uurloon van 74 cent.

Enige weken voordien werd door enige arbeiders van de Machine-fabriek van Van Mechelen te Bergen op Zoom, die dergelijke werkzaamheden verrichtten en ook 74 cent per uur verdienden, eveneens gestaakt, met het resultaat, dat aan hen door hun directie toen een verhoging van 2 cent per uur werd toegekend.

Het door die arbeiders van Van Mechelen behaalde succes is voor de nieuwe arbeiders van de N.V. Holland aanleiding geweest, om een zelfde loonsverhoging te eisen.

Nadat de directie der fabriek in overleg met de leiding der bedrijven te Hengelo (O.) besloten had aan de eis der arbeiders, betreffende het toekennen van een loonsverhoging van 2 cent per uur, tegenaet te komen, werd in de morgen van Dinsdag, 1 April 1947 door alle betrokkenen het werk hervat.

VI. REVOLUTIONNAIR-COMMUNISTISCHE PARTIJ.

In de afgelopen maand heeft de R.C.P. wederom enige felle aanvallen gedaan op de C.P.N. naar aanleiding van een artikel in "De Tribune" van het C.P.N.-lid P. Blokland, wonende te Papendrecht. Hierin werd critiek uitgesproken op de R.C.P, die, volgens de schrijver, de C.P.N. ten onrechte "Koninklijke Communisten" genoemd had. De schrijver voerde als bewijs van deze "beschuldiging" aan, dat de C.P.-afgevaardigde Mevr. v.d. Muyzenberg bij de opening van de 2e Kamer op 23 Juli 1946 deel uitmaakte van de Commissie van Ontvangst van Hare Majesteit de Koningin en beweerde, dat "De Waarheid" dit voor de arbeiders aanvaardbaar wilde maken door te zinspelen op het "verraad aan het Koningshuis" door de "kringen om Gerbrandy".

Ter staving van deze bewering citeerde de R.C.P. een artikel uit "De Waarheid", hetwelk als volgt luidde:

"Het optreden van de kolonialen is een duidelijk voorbeeld, hoe het Koningshuis voor hun doeleinden wordt gebruikt. Nog steeds wordt het vraagstuk van het Koningshuis als een der voornaamste argumenten aangegrepen om de wil der reactie door te zetten. Het werd nodig geoordeeld om het aanzien en de positie van het Koningshuis te versterken. Daarom worden weer voorbereidingen getroffen voor een overdreven feestvreugde in het land."

Volgens de R.C.P. zou het opportunisme der C.P.N. duidelijk zijn gebleken bij de stemming over de motie Rome - van der Goes van Naters.

A.J.K. Koejemans, hoofdredacteur van "De Waarheid" -

heid", vond het vanzelfsprekend, dat de C.P.N.-fractie in de 2e Kamer tegen deze motie zou stemmen, welke mening gebleken zou zijn op de dag der stemming uit een hoofdartikel van zijn hand in de buitenedities van "De Waarheid", waarin hij haar motiveerde, denkende de spreekbuis te zijn van de C.P.N.

Direct nadat deze buiteneditie was verzonden, zou bekend zijn geworden, dat P. de Groot c.s. voor de motie Romme zouden stemmen, Naar aanleiding hiervan heeft Koejemans voor de stadseditie een nieuw hoofdartikel geschreven, waarin het vóór-stemmen verdedigd werd, hetwelk gepaard ging met hatelijkheden aan het adres van Romme.

Door de R.C.P. is een uitgebreide kadercursus georganiseerd voor leden der Partij en sympathiserenden. Het doel van deze cursus is een wetenschappelijke en ideologisch sterke kern te vormen, die het proletariaat met succes zal kunnen aanvoeren in de strijd tegen de bourgeoisie. De volgende onderwerpen zullen op deze cursus worden behandeld: Marxistische filosofie, Marxistische economie en Geschiedenis van de arbeidersbeweging.

Ook de communistenbond Spartacus wordt door de R.C.P. aan critiek onderworpen. Volgens Spartacus moeten de arbeiders zelf voor hun rechten strijden en dit niet aan vakbonden overlaten. De R.C.P. verwijt Spartacus deze houding en acht haar niet in staat een consequente strijd te leveren tegen bedorven vakbondbureaucraten.

Spartacus, zegt de R.C.P., schildert het instrument, dat de arbeiders nodig hebben om het kapitalisme georganiseerd te kunnen bestrijden, als een noodzakelijk kwaad af.

VII VRIJE SOCIALISTEN VERENIGING (V.S.V.)

Door vele leden van de V.S.V. werd de wens uitgesproken een congres te organiseren, teneinde landelijk enige plannen voor de toekomst te kunnen bespreken. J. Bakker, redacteur van de Vrije Socialist, leverde op dit voornemen critiek en gaf tevens richtlijnen aan hoe een krachtige stabiele socialistische beweging kon worden opgebouwd. Volgens hem is er geen congres nodig om louter wensen te bespreken, die toch voorlopig illusoir zijn, maar men zou zich moeten bepalen tot praktisch uitvoerbare voorstellen. Hij acht het wenselijk, dat men er zich rekenschap van geeft hoe de situatie op het oogenblik in de Beweging is en wat redelijkerwijze tot stand kan komen. Momenteel zou het bestuur der V.S.V. niet op de hoogte zijn met de sterkte, geest en mogelijkheden van de plaatselijke groepen.

Bakker is van mening, dat het Landelijk Secretariaat in deze een belangrijke functie zou kunnen vervullen door de uitgave van een maandelijks bulletin, waarin tevens huishoudelijke aanbevelingen, die zich minder voor publicatie lenen, zouden kunnen worden opgenomen.

Vele leden, zegt Bakker, vinden het streven naar coöperatie en productie-associatie veel belangrijker dan b.v. het stichten van een bibliotheek ten behoeve van de V.S.V. Hij is er een voorstander van de V.S.V. aantrekkelijk te maken voor de buitenstaanders en het saamhorigheidsgevoel tussen de leden te verstevigen.

Bakker denkt in dit verband aan het inrichten van clublokalen en de oprichting van toneel-, zang- en muziekverenigingen. Ook oppert hij het voorstel om in het centrum van het land een vakantieoord te vestigen, waar dan tevens bijeenkomsten zouden kunnen worden gehouden.

VIII INTERNATIONAAL-SOCIALISTISCHE BEWEGING ("De Vlam")

Op 15 December 1946 werd door de leden van de Stichtingsraad aan het Bestuur de opdracht gegeven, een onderzoek in te stellen naar de zakelijke en redactionele mogelijkheden tot voortzetting van de uitgave van het weekblad "De Vlam" en maatregelen te treffen voor het doen blijven functioneren der Stichting. Naar aanleiding van dit onderzoek werd door het Bestuur op 9 Februari 1947 rapport uitgebracht.

Dit had tengevolge, dat het gevoerde Bestuursbeleid het algemene steunen werd gesanctionneerd.

Door het bestuur bestaande uit:

Ir. E. Hijnans, voorzitter;

D. Schilp, vice-voorzitter;

J. Schuur, lid en

Ds. P. Giljart, directeur,

werd voorgesteld een conventie bijeen te roepen, bestaande uit alle medewerkers van het weekblad, teneinde over alle vraagstukken, de organisatie en de organen van de Stichting betreffende, uitspraak te kunnen doen.

Dit voorstel werd goedgekeurd en besloten werd, dat van deze conventie de leden van de stichtingsraad, de functionarissen van het oude bestuur, de leden van de dagelijkse redactie, de leden van de redactie-raad, de oud-redacteuren en alle andere personen, waarvan het bestuur de aanwezigheid wenselijk acht, deel uit zullen nemen.

Tot leden van de algemene Redactieraad werden benoemd:

Mevr. Dr. H. Roland Holst- van der Schalk,

Ds. J. J. Buskes, H. Bovenkerk, J. Engels, K. F. Kief, J. Last, P. J. Meertens, J. Oosterhuis, J. Rees, T. Rot, H. Wielek en Mr. H. van Wijk.

De dagelijkse redactie van het blad "De Vlam" zal worden verzorgd door J. Last, P. J. Meertens en H. Wielek.

IX WERELD-EENHEID-BEWEGING.

Op 15 Februari 1947 werd door het Actie-Comité voor Wereld-eenheid in het onafhankelijk weekblad "Het Zaterdagavondblad" een oproep tot medewerking geplaatst, om te komen tot het oprichten van een Wereld-Eenheid-Beweging.

"Het Zaterdagavondblad" verscheen op die datum voor de eerste maal en kan worden beschouwd als het orgaan van genoemde beweging.

Leider der Beweging en Hoofdredacteur van "Het Zaterdagavondblad" is: Petrus Franciscus Kreners, geboren 20 Augustus 1914 te Eindhoven, kunsthandelaar, wonende de Lairesestraat 13 te Amsterdam.

Deze was in 1946 voorzitter der toenmalige Partij van de Dood. Hij werd op 24 September 1946 ter beschikking gesteld van de Officier van Justitie te Amsterdam, in verband met door hem gehouden toespraken met opruiend karakter tegen de uitzending van troepen naar Indonesië. Kreners is waarschijnlijk geen lid der C.P.N., doch sympathiseert wel met deze partij.

Het doel der Wereld-Eenheid-Beweging is de gehele wereld te brengen onder één hoofdbestuur. Echter zal dan toch ieder land zijn eigen politieke structuur kunnen behouden. Over de gehele wereld dient de militaire dienst te worden afgeschaft en slechts een internationale politiemacht mag gehandhaafd worden, waarvan het personeel niet in eigen land zal mogen gestationeerd worden. De rijkdommen der aarde zullen over alle volken moeten worden verdeeld. Door deze maatregelen zal oorlog onmogelijk worden.

Op 3 April 1947 werd door de Wereld-Eenheid-Beweging een eerste openbare vergadering gehouden te Amsterdam, waar het doel en het streven der Beweging werden uiteengezet. Op deze vergadering werd o.a. gesproken door P. F. Kreners, die zich fel uitliet tegen Engeland en Amerika en zeide nooit een wereldregering te zullen dulden zonder de Sovjet-Unie.

Op 12 Maart 1947 werd als eerste plaatselijke afdeling van de Wereld-Eenheid-Beweging opgericht het "Voorlopig Actie-Comité Amsterdam", waarvan secretaris is G. J. Piloo, wonende Lekstraat 144-I te Amsterdam (Z.), in 1946 bestuurslid der toenmalige Partij van de Dood.

Het ligt in de bedoeling binnenkort in diverse gemeenten openbare vergaderingen der Wereld-Eenheid-Beweging te organiseren.

XXXXXXXXXXXXXX

JEHOVA'S GETUIGEN

De Jehova's Getuigen gaan voort met in verschillende plaatsen openbare vergaderingen te houden, voornamelijk in het Westen en het Noorden des lands. Het bespreken op deze vergaderingen doet vermoeden, dat de sprekers hun lezingen toegezonden krijgen van het Hoofdkwartier in Amsterdam, daar door verschillende sprekers hetzelfde onderwerp op dezelfde wijze werd behandeld.

X INDONESIE

De machtiging der Nederlandse Regering aan de Commissie-Generaal om de Linggadjati-overeenkomst te tekenen, heeft uiteraard bij de tegenstanders tot scherpe critiek aanleiding gegeven. Kort tevoren heeft het Nationaal Comité Handhaving Rijkseenheid (N.C.H.R.) reeds bekend gemaakt, dat de actie voor het behoud van het Rijksverband met alle kracht zou worden voortgezet en dat deze organisatie onverzwakt blijft eisen, dat de hervorming van het Koninkrijk plaats zal vinden in een sfeer van orde en rust op basis van de Koninklijke rede van 7 December 1942. Gedurende de drie maanden, dat het Comité bestaat, heeft het - aldus de bekendmaking - een overstelpend aantal betuigingen van instemming met zijn actie ontvangen, zowel in Nederland als in Indië. Het acht zich hierdoor de plicht opgelegd langs wettige weg het verzet te blijven leiden, totdat het Nederlandse volk zich bij de eerstvolgende verkiezingen duidelijk heeft kunnen uitspreken over het voor Nederland in Indië zo noodlottige beleid van het huidige Kabinet. De 22sten Maart jl. heeft het Comité te Utrecht een vergadering gehouden met de vertegenwoordigers der plaatselijke comité's uit het gehele land. Daar is een resolutie aangenomen, waarin is vastgesteld, dat het beleid der Regering, dat geleid heeft tot ondertekening der Linggadjati-overeenkomst "van de aanvang af is gekenmerkt geweest door zwakheid tegenover de verradelijke en misdadige elementen in Nederlands-Indië, door gebrek aan kracht tegenover bondgenoten, door gemis aan openhartigheid tegenover het Nederlandse volk en de Nederlandse volksvertegenwoordiging"; dat het gevoerde beleid in strijd is met de grondwet des Rijks, d.w.z. met de grondslag, waarop de rechten en vrijheden des volks rusten."

Blijkens de resolutie bestaan er bij het Comité

echter nog andere grieven tegen de Regering, o.a. op financieel en economisch gebied en na een reeks argumenten tegen het beleid der "onbekwame Regering", besluit de resolutie, dat "daaron ook verder door het Nationaal Comité "alle krachten in het Nederlandse volk zullen worden mobiliseerd, om een einde te maken aan de ongrondwettige politiek der Regering, die blijk geeft van gebrek aan kracht en zedelijke moed."

Het Nationaal Reveil te 's-Gravenhage heeft aanstoot genomen aan het standpunt van de Minister van Overzeese Gebiedsdelen ten aanzien van de opvattingen der huidige Indische ambtenaren, welk standpunt in een oproep aan het Nederlandse volk wordt weergegeven met de bewoordingen: "dat alleen die ambtenaren in of voor Indië werken, die het met hem eens zijn en de republiek" met alle gevolgen van dien de facto erkennen."

"Reeds voor de ondertekening van het beruchte "verdrag van Lingadjeti wil hij de Nederlandse- en Nederlands-Indische ambtenaren dwingen tot een ongrondwettelijke daad."

Deze daad van de Minister heeft historische betekenis, aldus de oproep. "Hij gaat zijn bevoegdheid ver te buiten en hij beschouwt de Indië-kwestie als speciaal domein voor de progressieven. Het Nederlandse volk in al zijn geleidingen heeft hiernaede, want dit is de betekenis, niets te maken. Het lot van miljoenen Rijksgenoten wordt in handen gelegd van de progressieven en een ieder, die het niet met hem eens is, wordt uit de rijen der ambtenaren verwijderd." Dit is "dictatuur", "revolutionair", "broedroof in zijn meest brutale vorm" en "de Nederlandse ambtenaar wordt voor het forum van de gehele wereld en ten bate van een oorlogsmisdadiger vernederd, vertrapt en beroofd van zijn grondwettelijke rechten", redenen voor het "Nationaal Reveil" en het volk op te roepen daartegen stelling te nemen en bij wijze van protest handtekeningen in te zenden.

Naar verder gebleken is, beoogt het Nationaal Reveil - geheel zelfstandig naar het heet - ook een actie op bredere basis tegen het huidige Regeringsbeleid en het wil daarbij kennelijk verder gaan dan het Nationaal Comité Handhaving Rijkseenheid.

Ondanks de afkeuring, uitgesproken door de Katholieke Volkspartij zet het Katholiek Comité van Actie (de zgn. actie Welter) eveneens de strijd voort tegen de Lingadjeti-overeenkomst en wil het daartoe tot zich trekken die leden van de K.V.P., die zich niet kunnen verenigen met de gang van zaken in Indië.

Uit het vorenstaande blijkt, dat de zgn. reactie meer nog dan tevoren van zins is zich tegen het beleid

der Regering te blijven verzetten en o.a. door het beleggen van bijeenkomsten zoveel mogelijk krachten uit het Nederlandse volk te verzamelen. Het spreekt vanzelf, dat de progressieven hier tegenover een gesloten eenheid propageren en wijzen op de gevaren, die de reactie oplevert. De Partij van de Arbeid waarschuwt in een aan het Nederlandse volk gericht pamflet en in het bijzonder wordt alle democraten voorgehouden: Weest waakzaam, het smult ook "nog in ons land. Reactie en fascistie marcheren in Nederland schijnbaar nog als gescheiden troepen op; de reactie "voorop, het fascistie heimelijk in haar voetspoor volgend. "De reactie begint zich sterk te gevoelen. Zij is de wegbereidster voor een nieuwe fascistische gezindheid, "Linggadjati is voor haar slechts een voorwendsel, een "lekreep, waarmee zij grotere scharen meent te kunnen "vangen, dan wanneer zij ronduit voor haar bedoelingen "uitkwaan."

Zo worden van beide zijden de Nederlanders opgeroepen om zich in fel tegenover elkander staande kampen te verenigen, de ene partij daarbij de andere beschuldigend van wegbereidster te zijn voor een nieuwe fascistische gezindheid, dan weer wordt gereciprociseerd met de beschuldiging, dat de wederpartij de weg baant voor het communisme. /wat

De communisten blijven de eigen bekende weg volgen en blijven van oordeel, dat "elkaar opvolgende Regeringen" niet bij machte zijn geweest "om met fors en verziend beleid het vraagstuk van de nieuwe verhouding "tot de vrije volken van Indonesië tot een democratische "oplossing te brengen." /blijkt

Wat zij daaronder verstaan/telkenmale weer: o.a. volledige onafhankelijkheid van Indonesië en terugtrekking van de Nederlandse strijdkrachten. Wantrouwen zaaien o.a. door verdraaiing van feiten is een bij voortdaring gehandhaafde methode.

Inmiddels is de speciale verslaggever van "De Waarheid", met name Joeseef Moedadjan, uit Indonesië te Amsterdam teruggekeerd en in het blad is bekend gemaakt, dat hij de eerste correspondent van een Nederlands dagblad was, die gelegenheid kreeg om het gehele gebied van de jonge Republiek te bereizen. Er is afgedrukt wat hij precies gedaan heeft, o.a. dat hij tijdens zijn verblijf te Djoejakarta contact heeft gehad met belangrijke personen uit de Regering der Republiek en dat President Soekarno hem een interview heeft toegestaan. Uiteraard heeft Joeseef ook contact gehad met de Partai Komunis Indonesia (P.K.I.). Dit is echter niet uitdrukkelijk bekend gesteld; het valt onder het contact met "functionarissen der verschillende partijen".

Hee dit echter zij, in "De Waarheid" van 11 Maart jl. is een brief afgedrukt van de P.K.I. aan de C.P.N., die naar verluidt, door Joeseef is meeggebracht.

Het valt op, dat in het blad het gedeelte van de brief, dat handelt over de problemen van binnenlandse aard der Republiek, is weggelaten, doch bevreemdend is dit niet, daar het nu eenmaal tot de tactiek der C.P.N. behoort om zoveel mogelijk de in de Republiek bestaande moeilijkheden te verzwijgen.

Het schrijven, dat kennelijk voor publicatie bestemd was, geeft geen aanleiding voor weergave in dit overzicht, omdat het daarin geleverde betoog in het algemeen de bekende communistische tactiek van misleiding verraaft en uit dien hoofde niets nieuws brengt. Misleidend is b.v. de zinsnede in de brief welke luidt: "daar onze nationale revolutie een deel is van de universele strijd voor de democratie en het zelfbeschikkingsrecht "der volkeren"; daar dit duidelijk een andere woordkeuze "is voor het gestelde in artikel 6 van de beginselverklaring, zoals deze tijdens het in 1946 te Solo gehouden P.K.I.-congres is aangenomen. Dit artikel luidt: "De in "Indonesië woedende revolutie is een nationale revolutie, "welke het internationale imperialisme bestrijdt en "vormt een onderdeel van de wereldrevolutie."

Joesoef Moedadalemkan gevoegelijk worden aangemerkt als een schakel tussen de C.P.N. en de P.K.I. en zijn gedragingen verdienen derhalve de volle aandacht.

Het internationaal-communistische zal met toepassing van alle - bij voorkeur moeilijk waarneembare middelen - en langs alle mogelijke getuigende kanalen, pogingen blijven aanwenden, om de gang van zaken in Indië zoveel mogelijk te beïnvloeden. Er bestaan reeds verscheidene verbindingen met de Partai Komunis Indonesië door middel van schakels in verschillende gebieden, o.a. in Nederland, die de volle aandacht behoeven.

De communisten laten niets onbepoofd om ook hier te lande de Indonesiërs tot zich te trekken. Aan de vormingsavonden der C.P.N. hier ter stede zou daar enkele worden deelgenomen.

De bekende communistenleider Alimin in Indonesië is uiteraard volkomen doordrongen van de wens van Moskou en weet zich daarnaar te gedragen, met medewerking uiteraard van vele anderen, onder wie de kortgeleden naar Indonesië teruggekeerde persoon van Soeripno, laatstelijk een der leiders van de Perhimpunan Indonesia te Amsterdam, en een bekende in extremistische kringen. Aanstands na aankomst in Indië is hij toegetreden tot de P.K.I.

De vakbeweging is uiteraard een der instrumenten voor het gestelde doel. Met de organisatie daarvan is Alimin ijverig doende en naar verluidt moet het contact tussen de S.O.B.S.I. en de E.V.C. reeds via tussenpersonen hebben uitgebreid tot een kortgeleden door hen gestichte vakcentrale, een overkapping van linkse groeperingen, welke onomwonden op klassestrijd en wereldrevolutie /zich

volutie aanstuurt. Deze vakorganisatie is er bereids in geslaagd een groot aantal leden te winnen en is er reeds een nauwe samenwerking tot stand gekomen met de S.O.B.S.I., voor welke organisatie in de statuten als doel is vooropgesteld het "reorganiseren der republiek op basis der leerstellingen van Marx en Lenin."

In maandoverzicht no. 2-1947 (blz.35) is melding gemaakt van een schrijven van de S.O.B.S.I. aan de E.V.C., o.a. bevattende het verzoek om h.t.l. weer een stakingsactie te beginnen als in September 1946, wat evenwel in een E.V.C.-bekendmaking is ontkend. De vraag is sedert echter gerezen, welke waarde hieraan toegekend moet worden, immers tijdens een te 's-Gravenhage gehouden ledenvergadering van de bedrijfsgroep "Transport" van de plaatselijke E.V.C.-afdeling is een motie aangenomen luidende:

"De bedrijfsgroep "Transport" van de E.V.C., Afdeling Den Haag op Donderdag 6 Maart 1947 in ledenvergadering bijeen.

"Neemt met sympathie kennis van de oproep van de Centrale van Indonesische Vakverenigingen, de S.O.B.S.I., waarin deze de Eenheidsvakcentrale oproept tot solidariteit in de zin van de grote proteststakingen tegen troepentransporten, zoals die in September van 1946 plaatsvonden.

"Ondersteunt het verzoek van de Indonesische kameraden aan de E.V.C. om een dergelijke actie te ontkennen.

"Weet zich woordvoerder van het gelid der E.V.C. en van belangrijk grote delen der Nederlandse arbeidersklasse.

"Dringt er bij het Hoofdbestuur op aan alle krachten in het werk te stellen, om zo spoedig mogelijk, de door de Indonesische kameraden noodzakelijk geachte stakingen voor te bereiden en uit te roepen, opdat onze voorzitter, als hij de gast van de Indonesische kameraden zal zijn, op hun a.s. congres kan zeggen, dat de Nederlandse arbeiders met de daad de vrijheidsstrijd der Indonesische Republiek ondersteunen.

"Besluit deze motie ter kennis te brengen van het Hoofdbestuur en te publiceren in Werkend Nederland, editie voor Bedrijfsgroep Transport."

Deze motie zou bestaan van het verzoek van de S.O.B.S.I. als vorenbedoeld bevestigen. De ontkenning leek ook wat zwak, daar het oorspronkelijke bericht uit de Republiek kwam. (persbureau Antara).

De Revolutionnair-Communistische Partij (R.C.P.) is evenwel van oordeel, dat de S.O.B.S.I. aan het verzoek de adres is terecht gekomen. Niet de E.V.C., maar de R.C.P. is de aangewezen organisatie om de arbeiders te mobiliseren voor een stakingsactie.

Laetstgenoemde partij tracht ook - evenals de C.P.N. - de hier te lande vertoevende Indonesiërs tot zich te trekken en te beïnvloeden. Een overtuigd R.C.P.-lid, Moesah Hanzah, en een der leidende figuren dezer partij, tevens medewerker van "De Tribune", schijnt in deze nogal actief te zijn. Met een zekere Morris en E.P. Mulder te Amsterdam zou hij door middel van intekenlijsten gelden inzamelen o.a. voor gedroste Indonesische schenkelingen. De inzamelingen zouden geschieden te Amsterdam, Haarlem, Den Haag en Rotterdam. M. Hanzah, die voor dit doel kalenders zou verkopen (uitgave van De Tribune) is verder de geestelijke vader van de zgn. Merdeka-groep te Amsterdam, welke nauw contact met de R.C.P. onderhoudt en door deze organisatie - naar verluidt - financieel wordt gesteund.

Volgens het Republikeinse persbureau "Antara" hebben de studenten in Indonesië een uitnodiging ontvangen van de Union Nationale des Etudiants de France om deel te nemen aan het van 21 tot 31 Augustus a.s. te Parijs te houden wereldsportfeest, blijkbaar een uitvloeisel van het bekende in 1946 te Praag gehouden studentencongres.

21-4-1947

Typ.: C.W.

Coll.: dr.